



Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. VIII. Qua ratione Sacerdotes omnesque Ecclesiastici, & nominatim
Canonici studere debent perfectioni Euangelicæ, & mutuæ animorum
coniunctioni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

CAPVT. VIII.

QV A R A T I O N E SACERDOTES OMNESQVE ECCLESIA
stici, & nominatim Canonici studere debent perfectioni Euangelicae,
& mutua animorum coniunctioni.

CVM Sacerdotes ceteriq; Ecclesiastici, & nominatim qui sunt
ordine sacro insigniti, & Ecclesiae seruitio mancipati, selecti
fuerint ex communi Christiana plebe: merito debent emine-
re in obseruatione praecipitorum & consiliorum Euangelico-
rum, cum multo maiori excellentia quam ceteri iusti Scer-

a Exod. 28.
Vide Lipo-
man. in Ca-
tena ibi,

lares: ad id enim ex propria obligatione tenentur, iuxta id quod Deus di-
xit Moysi: *Applica ad te Aaron fratrem tuum cum filiis suis de medio filiorum
Israel, ut Sacerdotio fungantur tibi.* In quaerba Venerabilis Beda sic lo-
quitur: Necessesse est, vt quicumque ad maiorem in Ecclesia gradum pro-
mouendi sunt, maiore mentis industria sese ad legem Domini applicent.
Id est, diuinorum obseruantia mandatorum solertiore praeter ceteris Domi-
no copulentur. Hoc est enim, eos qui Sacerdotio functuri sunt, de medio
filiorum Israel ad Moysen applicari, Praesules ac Doctores sanctae Eccle-
siae communem vitam electorum singulari mentis culmine transcendere,
& familiari inspectione, quid lex generaliter omnibus electis; quid vero
paucis perfectioribus specialiter loquatur, attendere; vt altiore excellen-
tia meritorum, ad altiora possint praemia peruenire. Iuxta cuius venera-
bilis Patris sententiam, non debent Sacerdotes existimare, satis sibi esse,
quod se studijs occupent, diuinamque legem in ijs tantum rebus custodi-
ant, quae sunt omnibus iustis communes; sed maiori studio ac vigilantia
incumbere debent in obseruationem eorum, quae paucis ac perfectiori-
bus committuntur, & contendere, esse de eorum numero. Nam quid est,
inquit Moysen applicare ad se fratrem suum Aaron: nisi ita amice ac fra-
ternè Sacerdotem cum lege se coniungere, tanto spiritu & seruore eam
meditando: vt illam intimè sibi coniungat, sui que cordis tabulis magno
cum amore imprimat. Idem confirmat S. Ambrosius, eadem explicans
verba: Perpende, inquit, hanc Aaron & filiorum eius à reliquo populo
Israel separationem, vt intelligas: nihil in Sacerdotibus plebeium requiri,
nihil populare, nihil commune cum studio & moribus inconditae multi-
tudinis. Sobriam à turbis grauitatem, seriam vitam, singulare pondus di-
gnitas sibi vendicat Sacerdotalis. Quomodo enim potest obseruari à po-
pulo, qui nihil habet secretum à populo, dispar à multitudine? Quid enim
in te miretur, si sua in te recognoscat, si nihil in te aspiciat, quod ultra se
inueniat; si, quae in se erubescit, in te, quem reuerendum arbitrat,

Lib. 3. Ep. 3.
20.

offendat,

offendat; supergrediamur igitur plebeias opiniones, & strata quædam gregalis conuersationis, ac detrita viæ orbitas declinemus. Sed queramus nobis viam inaccessam sermonibus insolentium, in viam operibus imperitorum: quam nullus maculosus deterat. Ingrediamur portas Domini portas iustitiæ; quas iustus, qui fuerit ingressus, confitetur Domino, estque paucorum ingressio. Sit ergo via nostra angustior, virtus exuberantior, trames pressior, fides sublimior, callis arctior, vigor mentis exundans, sententiæ rectæ: quia inflexibilia sunt virtutum vestigia. Quamuis autem Sacerdotes non teneantur ad illam Evangelicam perfectionem, quam Religiosi tribus votis, Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ sectantur: vt tamen superius cum S. Thoma diximus, eorum dignitas maiorem requirit interiorem sanctitatem, quàm Status Religionis. Quod si interior debet esse maior: meritò debet externa opera producere, in quibus illa appareat, accedendo, quantum poterit, ad eam excellentiam, quam Religio proficitur, & custodiendo cum integra & prompta obedientia omnia illa, quæ Sacri Canones ad Sacerdotum perfectionem præscripserunt.

§. I.

AD cuius rei maiorem declarationem aduertendum est, quod in primæua Ecclesia, cum Apostoli legem Evangelicam prædicare cœperunt, omnes fideles magno spiritu contendebant, vt eam perfectissimè seruarent, viuentes omnes in paupertate, & obedientia; vitam ducentes communem, cum summa quadam mutua animorum coniunctione, magnaque ad Apostolos eos dirigentes subiectione; vt apertè S. Lucas insinuat, dicens: *a Omnes qui credebant, erant pariter, & habebant omnia communia: possessiones, & substantias vendebant, & diuidebant illas omnibus, prout cuique opus erat.* Et iterum dicit: *b Multitudinis credentium erat cor vnum, & anima vna, nec quisquam eorum quæ possidebat, aliquid esse suum dicebat; sed erant illi omnia communia. Nec quisquam egenus erat inter illos. Quotquot enim possessores agrorum, aut domorum erant, vendentes afferebant pretia eorum quæ vendebant, & ponebant ante pedes Apostolorum: diuidebantur autem singulis, prout cuique opus erat.* Sed crescente numero fidelium, eorumque feruore sensim refrigescente, cessauit obseruatio huius perfectionis in gradu adeò excellento & redacta ad paucos quosdam, qui appellabantur Monachi, aut Cœnobita; & nunc generali nomine appellamus Religiosos: vt in tertio tractatu tomi tertij fusiùs est explicatum.

Cum hac adeò heroica perfectione cœpit etiam multoq; diutius perdurauit ordo Clericorù, & Ministrorù Ecclesiasticorum, nam Apostoli feruerrimè custodiebant Evangelica consilia, & perfectionem Religiosam profitebantur: vt ibidem est dictum: quos omnes Ecclesiastici, & præcipuè ordine Sacro insigniti imitabantur, ac Religiosam vitam profitebantur

Epist. 3. re-
f. 1. 12. q.
1. c. Dilectif-
simis. 1. 1.
Necessaria.
1. 1. Scimus

Li b. 12. E
pist. 1. 1. 1.
ationum. S
August. 1. 1.
1. 1. 1. 1.
fertur. 12. q.
1. c. quia
tua.

De consti-
tutione. 1. 1.
Lib. 5. Pro.
Epist. De-
cretal. 1. 1.

Refert Na-
uarrus in 1.
Statutum.
1. 1.

22. q. 189.
1. 1. ad 2.
Nauarrus
sup. 1. 1. 2.

Epist. ad R.
1. 1. de for-
ma 1. 1.

in castitate, paupertate, & obediētia: viuebantque in communi cum magna animorum coniunctione. Ac propterea S. Clemens in Epistola, quam scripsit ad Clerum Ierosolymitanum, dixit: vitam communem ijs esse nominatim necessariam, qui desiderant Deo se totos dedicare, & Apostolorum ac discipulorum vitam sectari. Idem dicunt Papæ Urbanus & Eugenius; & S. Gregorius affirmat, etiam suo tempore, ei qui semel Sacrum Ordinem in Ecclesia Romana suscepisset, non licuisse inde exire. Et in responso, quod idem Gregorius misit ad Sanctum Augustinum Angliæ Episcopum, monet; vt Ecclesiam illam, quæ tunc recens conuertebatur, dirigeret ad modum primæuæ Ecclesiæ, in qua omnia erant communia. Crescente tamen numero Clericorum, & Sacerdotum, cum opus esset, aliquos distribui per oppida, propter Sacramentorum administrationem sicut faciunt Parochi; alij verò tam excellentem perfectionem seruire non possent: eò res deuenit, vt constituerentur duo ordines; alter Clericorum, quos appellamus Sæculares; alter Regularium, qui proprio nomine Canonici nuncupantur, & est idem quod Regulares; nam omnes erant Religiosi, & viuebant in communitate, nihil proprii habentes; sed ex communibus Ecclesiæ, & conuentus, in quo viuebant, se sustentantes: Et ita est caput quoddam S. Basilij in constitutionibus eius Monasticis: *Ad Canonicos, hoc est regularem vitam degentes in Cœnobio.* Ac propterea, vt aduerit Pater Frânciscus Turrianus nostræ Societatis, vocabulo græco appellabatur, Cœnouiij, quod significat simul viuētes. Decursu tamē temporis, cū eorū multi vellent seorsim viuere, & proprii aliquid retinere, mutato nomine, vocati sunt Canonici. Et hic duo etiam Ordines orti sunt Canonicoꝝ: alter Sæcularium, qui diffusus est per omnes Cathedrales & Collegiatas Christianitatis Ecclesiās; alter Regularium, qui sancti Augustini dicuntur. Eò quod sanctus hic Doct̃or eum nobilitauerit, ac perfecerit, constituens ei magnæ perfectionis Regulas. Quamuis Pius Papa quartus in quadam Bulla, in huius Ordinis fauorem expedita, eum præferens Ordini purè Monastico, dicat eum multò esse antiquiorem, à tempore scilicet sacerdotum Apostolorum, qui illum instituerant; & ex proprio Instituto ac Professione debent esse Clerici, & Ecclesiæ Ministri. Ac propterea, teste S. Thoma, præferuntur merè Monachis, qui ex suo Instituto non tenentur esse Clerici. Et quâvis vtriq; attendât ad operam vitæ contemplatiuæ; interest tamen: q̃ Monachi ad vitâ contemplatiuâ attendūt proprii sui profectus causâ; at Canonici & Ecclesiæ Ministri attendunt ad eandem vitam contemplatiuam circa publica Diuini cultus ministeria, quæ res est excellentior. Ac propterea S. Hieronymus Rustico scripsit: *Sic viue in Monasterio, vt Clericus esse merearis.* Sed cum etiam Monachi Clericalem & Sacerdotalem Ordinem suscipiunt; eiq; Ordini strictiorem adhibent Regulam:

modus

modus vitæ eorum, tanquam securior & perfectior præferri debet: quamuis Canonici Regulares etiam habeant ex Instituto suo magnam perfectionem. Hæc propterea adduxi, vt Ecclesiastici, & speciatim Canonici, obligationem suam intelligant: si non ratione specialis voti, saltem ex decentia, iuxta suum statum & officium, teneri se adspirare ad perfectionem Euangelicam, accedentes quantum proximè poterunt ad eam vitæ rationem, quam primi Ecclesiastici & Canonici per tot sæcula sunt sectati. Nam *Primum*, quamuis non ducant vitam communem in eadem Domo, aut Conuentu; sed certis tantum horis diei in eandem conueniant Ecclesiam: æquum est, vt ipsi valdè excellent in animorum coniunctione. ita vt omnes habeant cor vnum, & animam vnã in rebus Diuini obsequij: hæc est enim coniunctio siue vnio, quam Deus magni facit: de qua aliqui Doctores explicant, quod S. Lucas dixit: *c Omnes qui credebant, erant pariter, & habebant omnia communia.* Est autem credibile, in tanta multitudine, aliquos fuisse coniugatos, patres familias, variaque officia habuisse: credibile quoque est, multos illorum habitasse in domibus suis; solumque cõuenisse quotidie in templo, aut in loco aliquo constituto: vt semper essent spiritus vnitione coniuncti. Ideoque addit S. Lucas: *quotidie quoque perseuerantes vnanimiter in templo & frangentes circa domos panem, &c.* Cuius vnitionis causam, ait S. Hilarius, fuisse, quod omnes vnã eandemque haberent fidem, vnum Baptisma, vnã spem, & vnã voluntatem eidem Christo Domino seruiendi: quibus vestiti erant. Sanctus Basilius declarat, eam vnitionem in eo fuisse positam, quod omnes quærerent Dei voluntatem in rebus omnibus; & Sanct. Bernardus addit, ex eo illam prouenisse, quod omnes propriam suam voluntatem negarent, subijcientes illam cum perfecta obedientia ijs, à quibus gubernabantur, adijcientes his omnibus rectissimam & purissimam Deo soli placendi in rebus omnibus intentionem. Hæc præcipua est vnio, quæ splendere debet in Ecclesiasticis & Canoniciis, contendentibus, vt licet multi sint in vna Ecclesia, non tamen sint nisi vnus in spiritu; de quibus verè dici possit illud Dauidis: *d Quam bonum & quam iucundum habitare fratres in vnum.* In quæ verba S. Augustinus ait: *Qui sic viuunt in vnum, vt vnum hominem faciant; & sit illis verè, quomodo scriptum est, vna anima, & vnum cor: multa corpora, sed non multæ animæ; multa corpora, sed non multa corda: rectè dicitur monos, id est vnus solus; Quia solam cor vnum habent in Deo & Christo Iesu.* Ac propterea multi Religiosi vocantur vnus, & impositum illis est nomen *Monachi*, quod significat quasi sit vnus. Quamobrem multi Ecclesiastici propter hanc vnitionem esse debent vnus Ecclesiasticus; & multi Canonici, vnus Canonicus, *e seruientes omnes Deo, eiusque Ecclesiæ in ministerijs & officijs statûs sui, humero vno, vt dixit Propheta; cõuenientes simul in eandem*

*c Act. 244.
vide Lorinũ
ibi.*

*Lib. 8. de
Trinit.*

*in Prologo
ad Moral.*

*Serm. ad
Milites
templi.*

*d Psal. 132.
i. ibidem.*

*e Sophon.
39.*

f Psal. 67. 7

2. 2. 9. 29.
ar. 3. ad 2.

g Mar. 9. 49

Ecclesiam, quam constitutam habent cum sua in rebus omnibus officij sui concordia. Ad quod necesse est, omnes amplecti Regulas Sanctitatis, quas Christus Dominus noster, eiusque Ecclesia proponit; ita ut Canonici nomen expleant, quod significat viuentem iuxta Regulam; & nomen Ecclesiastici, quod significat viuentem in vnione & coniunctione Ecclesiae. Vbi autem non est morum conformitas, nec talis coniunctio esse potest, iuxta illud Dauidis: *f Deus inhabitare facit vniuersum moris in domo*: conformitas enim vitae facit illos esse valde coniunctos, & concordēs in sua ecclesia. Quam tamen vnionem nominatim habere debent in duobus locis: in *choro scilicet*. vbi ad Canonicas horas cantandas, Diuinaque officia celebranda conueniunt. Contententes, vt quemadmodum voces in vno cum magna vniformitate proferuntur in cantu: ita in vnum conueniant animi & corda cum magna in affectibus spiritus similitudine; & custodia Regularum, quae inferius tractatu tertio proponuntur circa hoc ministerium. Alter locus est *capitulum*, in quo conueniunt ad Ecclesiae negotia tractanda, temporalia & spiritualia. Et quamuis in eo loco liceat, expediatque vnumquemque sancta cum libertate suam dicere sententiam; nec sit possibile semper se omnes conformare in iudicijs & sententijs dicendis; &, vt S. Thomas ait, neque id sit ad charitatem conseruandam necessarium; cum etiam inter Sanctos huiusmodi fuerit sententiarum diuersitas: semper tamen seruanda est conformitas & vnio cordium, vt vnum eundemque finem omnes respiciant, hoc est seligere quod optimum est, magisque expediens ad Dei gloriam, & Ecclesiae bonum: ita vt omnes parati sint proprium iudicium deponere, cum aliud audierint aut intellexerint, quod magis expediat; suum verò tanta modestia ac humilitate proponant, vt aliorum non contempnant; nec hareant, aut agant contentiosè, vt fiat quod ipsi iudicant, aut alios ad suam sententiam trahant: sed potius mutò sese praeuinent humilibus caeremonijs, & vrbauitibus, quae sint ad remota vt neque antiquiores contempnant iuniores; neque hi reuerentiam antiquioribus debitam negligant. Ita vt qui caput est, tanta modestia imperet, vt omnes libenter ei pareant; & reliqui ita promptè obediant, vt nihil praetereatur eorum, quae sunt constituta.

DE NIQVE quoties in capitulum conueniunt, debent ob oculos habere duas in lignis: Seruatoris nostri sententias. Altera est: *g habete in vobis sal, & pacem habete inter vos*: Sal quidem Sapientiae, ad ea bene cognoscenda, quae tractantur, ac de quibus sententiam vestram estis dicturi; Sal etiam discretionis: ne sitis in dicendo praecipites, & proiecti; sed magna cum consideratione, & quiete sententiam vestram proponatis; Sal gratiae, vt opportunè & ad rem modoque suauiter ac iucundo dicatis; Sal feruoris & caloris spiritualis ad alacriter & acutè dicendum: non asperè & incou-

ditè

ditè; nec cum eo languore & ignavia, vt vestræ rationes quasi mortuæ esse videantur; nec tamen cum tanto feruore, vt mutuum cum alijs pacem lædant. Debet enim ita sal paci coniungi, vt nec multum sal paci noceat, nec pax nimia sal ipsum dissoluat. Altera sententia est: *h ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum.* Quare attendant Ecclesiastici, quoties conueniunt in Ecclesia aut choro aut capitulo, hunc conuentum esse debere in nomine Christi Domini nostri, & cum intentione illi placendi, ac de rebus Diuini eius seruitij agendi. Si enim conuenirent propter res aliquas prophanas tractandas, aut ob aliquem finem terrenum: non conuenirent in nomine Christi; sed mundi, aut nomine proprio, aut iuxta proprium Spiritum terrenum; & in medio eorum non Christus præsideret; sed mundi huius Princeps, hoc est Dæmon discordiarum & tumultuum in communitatibus seminator. Quando autem congregantur in nomine Christi, ille est in medio eorum præses, & gubernator; quasi Magister ad docendum; & consiliarius ad apta consilia suggerenda; & quasi adiutor ac protector ad felicem eorum, quæ constituuntur, executionem. Imò etiam est in medio eorum tanquam iudex & testis obseruans quæcunque aguntur, vt pro eis præmium reddat, aut pœnam. Cuius præsentia continere eos debet, & componere: ne quid contra modestiam, grauitatem, quietem, ac decentiam admittant, quæ eius status viros decent.

§. II.

SED vterius adhuc pergere debet vnio, & concordia Ecclesiasticorum: vt non arctetur ad eos tantum, qui sunt eiusdem particularis Ecclesiæ; sed omnes vniuersim complectatur, qui sunt eiusdem Professionis: ita vt summâ concordia sibi mutuo sint coniuncti. Ad quod sufficere debet, quod Catholica Ecclesiæ sint Ministri, obsequio Christi Domini nostri mancipati. De omnibus enim ipsis in particulari intelligitur beneuola illa Saluatoris nostri oratio: *Ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis, vt sint vnum.* claritatem appellat (vt aiunt SS. Hilarius & Cyrillus) Diuinitatem carni & sanguini suo vnitam: quam in cibum & potum dedit suis discipulis in sanctissimo altaribus Sacramento, vt in eis efficeret admirandam hanc omnium cum Deo, & inter seipso vnitionem. Quam claritatem Christus Dominus noster Sacerdotibus præcipue & Ecclesiæ suæ Ministris communicauit: quorum est diuinissimum hoc Sacramentum consecrare, & cæteris fidelibus administrare: ac proinde multò amplius hæc vnio ipsis cõuenit, qui huius claritatis Christi magis sunt participes. Quæ etiam complectitur doctrinam, quam illos docuit, cum admiranda adeo claritate; & potestatem dimittendi peccata, & sanctificandi alios, administrando eis reliqua Sacramenta.

Et hoc ipso eos obligat ad maiore vnionē cū omnibus inter seipso habendam:

h Matth.
18.20.

a Io 17. 22.
Lib. 8. de
Trin.
Lib. 11. in
Ioan. 6. 30.

b. loã. 3. 35

c. 2. Cor. 6. 3

d. 1. Cor. 10. 17.

e. Cant. 7. 1

bendam: vt sic credibilior fieret, magisque amabilis doctrina, quam predicant & docent: vt cognoscat (inquit) mundus: quia tu me misisti, hoc est, vt ex vnione Ecclesiasticorum, & Euangelicorum Ministrorum agnoscat mundus veritatem & splendorem doctrinæ Christi, se sequere seruitio eius ad dicent, iuxta illud ipsius Christi Domini dicentis: b. in hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad inuicem. Cum igitur Sacerdotes & Ecclesiastici succedant septuaginta duobus Christi discipulis in suis Ministerijs: merito debent ostendere se discipulos Christi vnione dilectionis, & mutui inter se amoris. Et quemadmodum idem exterior habitus in Religiosis eiusdem Religionis, signum est fraternitatis & vnionis internæ, qua inuicem sunt coniuncti: ita omnes Sacerdotes & Ecclesiastici eundem gestant externum habitum in tota ferè Republica Christiana, & iisdem Sacris vestibus in tota Ecclesia: vt sic prouocentur ad eandem concordiam & vnionem inter se habendam, tanquam Christi Ministri: nihil facientes, quod alios offendat, aut turbet: c. vt non vituperetur Ministerium nostrum, si Ministri inuicem mutuam charitatem & pacem non habeant. Et hoc ipsum significat ritus ille, quo Ecclesia vtitur in Missa solemni, cum Sacerdos pacem precatus Diacono, illum amplectitur, & idem Diaconus facit erga Subdiaconum, & hic eandem reliquis offert, cum patenam vel aliquam aliam imaginem præbet osculandam: vt omnes intelligant concordiam & pacem, quam Ecclesiastici omnes in suis gradibus habere debent, maiores & minores inter se mutuam, & cum toto populo, in virtute Sanctissimi Sacramenti: quod insinuat Apostolus, cum dixit: d. vnus panis, vnum corpus multi sumus omnes, qui de vno pane participamus: hoc est quemadmodum vnus est panis cælestis, ita omnes, qui eius sumus participes, sumus vnum corpus mysticum cum vno eodemque spiritu Christi: qui omnibus suis membris dat vitam & vnionem.

Hæc est insignis illa vnio & concordia, quæ in libro Canticorum futura prædicitur, illis verbis: e. Quid videbis in Sunamite, nisi choros castrorum? Quæ autem est hæc Sunamitis (quæ vox pacificam significat) nisi ipsa Ecclesia, & nominatim præstantior eius pars, quæ est Ecclesiasticorum congregatio? qui præcipue sunt duobus Ministerijs dedicati: alterum est, ad gloriam & laudem Dei, in celebratione Diuinorum officiorum, & cantandis in suis choris, hymnis & Psalmis: alterum in bonum proximorum, pugnando more militum contra Dæmones, persequentes corpora & animas hominum: quod præstant Exorcistæ, Confessarij, Concionatores, & Prælati. Et quemadmodum chori suauitas, & castrorum fortitudo consistit in concordia cantorum, & militum: ita suauitas & fortitudo Ecclesiasticorum Ministrorum, & omnis felix progressus ministeriorum eorum consistit in concordia coniuictorum cordium inter se, & cum Christi

sto Rege pacifico: à quo eius sponsa Ecclesia vocatur pacifica: ac proinde æquum est, vt qui sunt præcipua eius pars, impleant exactè, quod nomen illud significat. Sed quoniam pax huius vitæ non est expers alicuius pugnae, qua ipsa conseruatur & fouetur: necesse est, eos tanquam strenuos milites pugnare aduersus omnes hostes, qui tentauerint hanc pacem frangere, & remouere concordiam: mortificantes alacriter & exactè passionem & inordinatas affectiones, quæ causæ sunt dissentionum; & ambitionem speciatim Prælaturarum, & honorum; cupiditatem luorum temporalium; inuidiam promotionum ac prosperitatum alienarum; & itam ac vindictam acceptarum iniuriarum, & opprobriorum. Quatuor hæc passionum sunt quatuor feroces illi equi, discordiæ currum trahentes per vniuersam terram; & perturbantes non solum Sæcularem, sed etiam Ecclesiasticam, imò adhuc Religiosam Rempublicam. Ferè enim omnes discordiæ, schismata, ac dissensiones sunt circa punctum honoris & excellentiæ; aut circa commoda ex bonis fortunæ: quæ etiam ab inuidia initium sumunt, & occasionem: cum videntur alij magis promoti & prosperati in auctoritate, aut excellentia, aut fortunæ bonis; aut quòd ira, iniuriarum vltix, effrenatur ad illas vlciscendas. Easdem quatuor passionem licebit conferre iuxta doctrinam S. Hieronymi cum quatuor illis cornibus, quæ vidit Zacharias Propheta, de quibus dixit ei Angelus: *Hæc sunt cornua, quæ ventilauerunt Iudam & Israel, & Ierusalem.* Huiusmodi enim inordinatæ affectiones commouent & effundunt corda laudantium & contemplantium Deum, viuientium in sancta Ierusalem, quæ est pacis visio. Et sæpè ita laruatæ incedunt, quasi pallio virtutis Religionis & zeli: vt lynceis oculis opus sit, ad eas dignoscendas. Ac propterea (vt idem S. Hieronymus ait) *Propterea leuauit oculos suos, vt videret quatuor illa cornua:* quia eleuatione oculorum opus est, & intelligentia spiritali, vt videamus contrarias fortitudines, quæ contra nos eleuauerunt cornu suum.

STATIM autem atque hostes illos vidimus, & agnouimus, cogitandū nobis est de remedio. Et ita ait idem Propheta, quod Dominus ostenderit ipsi quatuor fabros ferrarios cum suis malleis & alijs instrumentis suæ artis in manibus, qui veniebant, vt cornua illa deterrent. Et significant (vt ait idem S. Doctor) quatuor virtutes mortificantes & contudentes has passionem & vitia. Vera enim humilitas tanquam peritus faber, malleo humiliationis voluntariæ mortificat & conterit erectum ambitionis & superbiæ cornu; dum Ecclesiasticus sibi persuadet, quòd quantò maior est, tantò debet est humilior, & quòd magis est honore dignus, eò debet magis illum enucleare. Paupertas spiritus & liberalitas etiam est peritissimus faber, conterens auaritiæ & cupiditatis cornu, mortificando nimium affectum ad terrena bona, eaque in pauperes distribuendo. Christiana item

f Zach 19
S. Hieron.
ibid. quæ
men appli-
cat quatuor
alio passio-
nibus. Ti-
moris, Spei,
Tristitiæ, &
Gaudii.

cc

cc

cc

cc

Vide Ribera-
ram, qui
ait, esse qua-
tuor virtu-
tes Cardi-
nales.

charitas est faber fortissimus, dissoluens cornu inuidiæ: quia gaudet de aliorum promotione, sibi que honori tribuit, quod alij, qui eiusdem Ecclesiæ sunt membra, in honore habeantur; alienas prosperitates tanquam proprias reputans. Denique mansuetudo & patientia, tanquam strenuus faber, malleo tolerantia frangit furiosos iræ impetus, reprimitt que quos illa excitat motus. Muniti igitur Ecclesiastici quatuor his virtutibus, conseruabunt in pace Rempublicam & Hierarchiam suam; repellent que ab ea hostes omnes, qui illam turbare solent. Nec tamen his contenti esse debent; sed conari reliquos læcularis Reipublicæ Ciuēs etiam pacificare; & instar peritorū fabrorum *g malleo verbi Dei, & aptis rationibus, & exemplis conterere petram*, ac dissoluere omnia, quæ pacem communem turbant. Nam (vt S. Hieronymus ait) qui vitia destruunt, virtutes ædificant; omnesq; Sancti, qui hæc remedia possidentes, instaurant Ecclesiam; fabri appellandi sunt. Nam qui destruit ambitionem, plantat humilitatem; & qui cupiditatem, inuidiam & iram extirpat: is charitatem & mansuetudinem animæ inserit. Quia igitur viri Sancti his remedijs fideles promouent in rebus Diuini obsequij, dicuntur fabri & artifices spiritualis huius ædificij, & ferrariæ huius officinæ: qua verè ædificatur, reparatur, & perficitur Ecclesia, & tota ipsa Respublica. Sed quoniam quatuor hæc vitia, & virtutes ijs contrariæ res innumeras habent, quibus fouentur circa Ecclesiastica ministeria; dicemus particularia omnium in decursu sequentium tractatum.

CAPVT IX.

*IN ECCLESIASTICIS VIRIS SPLENDERE DEBENT
paupertas spiritus, mortificatio cupiditatis, & inordinati ad cognatos
amoris; ac liberalitas in pauperes.*



VRE MERITO S. LVCAS REFERENS PRIMORVM Christianorum vnitionem, ei coniunxit voluntariam paupertatem, quam omnes sectabantur; dicens, eos a habuisse omnia communia: nam *uaxidisse possesiones; & earum pretium ad pedes Apostolorum posuisse*. Quæ narratione insinuat, Spiritum sanctum eis inspirasse utrumque simul: eod quod illa duo valde se mutuo iu-

uent. Nam vbi perfecta est vnio, & anima vna, & cor vnum propter amoris magnitudinem & perfectionem: mox sequitur communicatio reliquarum rerum externarum, quæ spectant ad fortunæ bona: iuxta celebre ac decantatum dictum antiquorum: *amicorum omnia sunt communia*. Ex quo Philosophus quidam deducebat, quod cum iusti sint amici Dei, Deus que sit Dominus rerum omnium: etiam iustos esse omnium domi-

Ambros.
2. officio-
rum. c. 14.

1er. 23. 15.

a. A. 2. 4.
E. 1. 3.

So. raris, &
Di. genes,
Dionys. Phi.